

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**за изменение на Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване
за 2013 г.**

(Обн., ДВ, бр.99 от 2012 г., попр., бр. 102 от 21.12.2012 г.)

§ 1 . Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. Определя се за 2013 г. размер на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53, ал. 1 и 2 от Кодекса за социално осигуряване, както следва:

1. от 1 януари до 30 септември - 240 лв.;
2. от 1 октомври до 31 декември – 310 лв.

Заклучителна разпоредба

§ 2. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в Държавен вестник.

София, 23.05.2013 г.

Вносител:

МОТИВИ

В изпълнение на приетата през 2006 г. Национална стратегия за демографско развитие на Република България до 2020 година бяха предприети съществени изменения в политиката за насърчаване на раждаемостта и подкрепа на майчинството.

През 2007 г. срокът за получаване на обезщетението за бременност и раждане бе увеличен от 135 дни на 315 дни, а през 2009 г. достигна 410 дни. След изтичането на този срок осигурените родители имат право на обезщетение за отглеждане на малко дете до навършване на двугодишна възраст на детето. Обезщетението е в резултат на осигурителен принос и след като е изтекъл периодът, през който лицето е получавало 90 на сто от своя осигурителен доход, е целесъобразно да му се гарантира минимален доход, който замества дохода от труд. Такъв доход е минималната работна заплата.

През 2006 г. обезщетението за отглеждане на малко дете бе изравнено с минималната работна заплата и тази политика бе стриктно прилагана до 2009 г. По този начин се осигури по-висока степен на социална защита на осигурените майки, като бе гарантирана предвидимост по отношение на плановете на родителите за раждането и отглеждането на деца, както и по-висока степен на доверие към осигурителната система.

Регистрираният икономически растеж и целенасочената политика към семейството и майките допринесоха до появата на „мини тенденция“ за повишаване на раждаемостта и през 2005 г. броят на живородените деца надхвърли 70 000, а през 2009 г. броят им надхвърли 80 000 за пръв път от 1993 г.

При приемането на бюджетите на държавното обществено осигуряване за периода 2010 г. – 2013 г. тази политика бе преустановена, независимо от настойчивата политическа и обществена дискусия в нейна подкрепа.

„Замразени“ бяха размерите на всички социални плащания за семействата с деца на равнището им от 2009 г., сред които месечните помощи за деца, еднократните помощи при раждане и отглеждане на деца и др. Въведен бе нов механизъм за определяне на месечните помощи за отглеждане на малко дете с трайни увреждания, като от 70 на сто от минималната работна заплата те бяха фиксирани на 189 лв. и значително изостават от минималната работна заплата.

Предизборното увеличение на минималната работна заплата през есента на 2011 г., както и последвалите ѝ увеличения не бяха съпроводени с изменения в размера на обезщетението за отглеждане на малко дете и то бе „замразено“ на равнището си от

2009 г., като за 2013 г. то е едва 77 на сто от минималната работна заплата. С тези действия бе компроментирана една от основните функции на осигурителната система да гарантира социална сигурност при настъпване на осигурените социални рискове.

Всички тези действия допринесоха до спад в раждаемостта. Още през 2010 г. бе регистриран драстичен спад на броя на живородените деца, а през 2012 г. техният брой е малко над 69 хиляди или с 11 831 деца по-малко в сравнение с 2009 г. Това се отразява изключително неблагоприятно върху бъдещите демографски характеристики на населението.

Като продължение на последователно провежданата през 2005-2009 г. политика със законопроекта се предлага да се възстанови мярка с доказан положителен ефект, а именно увеличаване на размера на обезщетението за отглеждане на малко дете до навършването на двугодишна възраст на детето от 240 лв. на 310 лв. Също така се предлага увеличението на обезщетението за отглеждане на малко дете да се осъществи от 1 октомври 2013 г., което кореспондира с очакваното изпълнение на консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване.

Предложеният законопроект осигурява по-адекватна степен на социална защита, която отчита изменението в защитения минимален доход от труд, какъвто е минималната работна заплата, както и по-висока социална справедливост.

Същевременно в краткосрочен и дългосрочен ще се повиши степента на доверие в осигурителната система и възможността ѝ да подкрепя хората при настъпването на осигурените социални рискове. В допълнение ще се осигури баланс между политиките за насърчаване и подкрепа на семействата и родителите.

Законопроектът не изисква допълнителни финансови средства от републиканския бюджет по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2013 г. Необходимите за прилагането му допълнителни средства в размер на 7,5 млн. лв. – 8,3 млн. лв. могат да бъдат осигурени за сметка на очакваните за 2013 г. икономии в разходите на държавното обществено осигуряване.

София, 23.05.2013 г.

Вносител: